

12

JORNADES CATALANES D'INFORMACIÓ I DOCUMENTACIÓ

BARCELONA
19 I 20 DE MAIG DE 2010

La publicació científica de la UPC: integració de sistemes d'informació, política institucional d'accés obert i nous rols per a la biblioteca.

AUTOR/A 1

Yolanda Cacho Figueras. Bibliotecària als Serveis Generals de Biblioteques (SGB). Servei de Biblioteques i Documentació de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC).

yolanda.cacho@upc.edu

AUTOR/A 2

Toni Prieto Jiménez. Tècnic informàtic als Serveis Generals de Biblioteques (SGB). **Servei de Biblioteques i Documentació** de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC).

antonio.juan.prieto@upc.edu

Resum

L'any 2007 la Universitat Politècnica de Catalunya va iniciar el projecte DRAC, -el Descriptor de la Recerca i l'Activitat Acadèmica-, amb l'objectiu de desenvolupar un nou aplicatiu corporatiu per a la gestió de la seva recerca.

A més de permetre la gestió del currículum del personal acadèmic i dels grups de recerca, l'avaluació de la producció científica i la difusió de l'activitat investigadora de la UPC aquest projecte ha permès integrar E-prints, el dipòsit de recerca d'UPCommons (<http://upcommons.upc.edu/>) en l'aplicatiu DRAC.

A l'octubre del 2009, la posada en marxa d'aquest nou gestor de la recerca ha vingut acompanyada per l'aprovació, per part dels òrgans de govern de la Universitat, de la política institucional d'accés obert de la UPC assignant al Servei de Biblioteques i Documentació de la UPC nous rols pel que fa l'accés, la visibilitat i la preservació de la producció acadèmica de la Universitat a Internet.

La comunicació té per objectiu presentar tots els aspectes tecnològics

(integració del dipòsit E-prints mitjançant DSpace) i organitzatius (submissió, revisió i publicació dels articles de revista, participacions a congressos i altres documents científicotècnics) d'aquest projecte, així com presentar els compromisos de preservació i visibilitat de les Biblioteques de la UPC per millorar el suport a la recerca de la Universitat.

Paraules clau

DRAC (Descriptor de la Recerca i l'Activitat Acadèmica de la UPC), *UPCommons*, interoperabilitat, metadades, Universitat Politècnica de Catalunya (UPC).

1. Antecedents

Fènix, FènixDoc i E-prints UPC han estat diferents sistemes d'informació de la UPC en l'àmbit de la recerca, cadascun amb uns objectius diferenciats però relacionats entre sí. L'any 2007 es va començar a treballar en la integració d'aquests productes, amb la intenció de facilitar el seu manteniment i oferir la màxima informació sobre l'activitat investigadora del personal docent i investigador (PDI).

1.1. Fènix

Fènix estava coordinat per l' Oficina Tècnica de Recerca, Desenvolupament i Innovació (OTRDI), i era un sistema d'informació de l'activitat acadèmica del PDI de la Universitat format per diversos subsistemes, una part accessible via Intranet (FènixWeb - entrada de dades -, currículums i llistat de punts d'avaluació de la recerca (PAR), etc.), i l'altra a través d'un aplicatiu instal·lable a qualsevol ordinador dins de la UPC.

El programa es nodria de les dades introduïdes directament pel PDI, i d'informació d'altres unitats/serveis de la UPC carregada automàticament (Servei de Biblioteques i Documentació (SBD), Centre de Transferència i Tecnologia (CTT), Oficina de Doctorat, Servei de Personal), amb l'objectiu d'elaborar currículums, memòries, i calcular els punts PAR. A més, també gestionava el catàleg de Grups de Recerca de la UPC i les seves memòries.

Fènix contenia les referències bibliogràfiques de les activitats de recerca, i part de docència i extensió universitària del PDI de la UPC (publicacions, cursos i seminaris, premis, convenis, patents, etc.).

1.2. FènixDoc

L'SBD i l'OTRDI eren els responsables de FènixDoc, una plataforma web d'accés obert que mostrava les referències bibliogràfiques introduïdes a Fènix, i ampliava la informació tant de l'investigador (grup d'investigació i departament a què pertany, enllaç al directori de la Universitat, etc.) com del document referenciat a Fènix (text complet si la biblioteca tenia subscripta la versió electrònica del document o estava disponible en accés obert a Internet, factor d'impacte de les revistes, etc.).

FènixDoc contenia les següents dades:

- Referències bibliogràfiques entrades a Fènix
- Enllaç al text complet del document si la biblioteca estava subscripta
- Informació sobre els investigadors i els grups de recerca i els departaments

1.3. E-Prints UPC

Coordinat per l'SBD, l'E-Prints (fig. 1) és un dels dipòsits que formen l'UPCommons (fig. 2), el portal d'accés obert al coneixement de la UPC (<http://upcommons.upc.edu/>). UPCommons "està format pel conjunt de dipòsits institucionals oberts, i té com a missió garantir la preservació de la producció docent i de recerca científicotècnica de la Universitat, maximitzant-ne la visibilitat i, conseqüentment, incrementant-ne el impacte en la docència i la recerca de tot el món".

L'E-Prints és un dels dipòsits de recerca, on el personal investigador incorpora el text complet dels documents generats en les seves activitats de recerca perquè siguin visibles a Internet, tot salvaguardant-ne els drets, i recuperables a partir de buscadors (Google, OAlster, etc.).

E-prints UPC
UPCommons
Portal d'accés obert al coneixement de la UPC

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA

Català Castellano English

Cerca a E-prints UPC:
Cerca avançada

■ Pàgina d'inici
■ Estadístiques d'ús

Llistar

■ Comunitats
■ Títol
■ Autor
■ Data
■ Matèria
■ Àrees temàtiques de la UPC

Serveis

■ Alertes
■ El meu E-prints UPC
usuaris autoritzats
■ Editar perfil
■ Entrada usuaris no UPC

Benvingut al portal E-prints UPC

E-prints UPC cobreix dues finalitats: per una banda, és el dipòsit institucional de la UPC que recull els articles de revista, les comunicacions de congrés i els reports de recerca generats en les activitats de recerca del personal docent i investigador de la universitat; per l'altra, és una eina que permet accelerar la producció científica, allotjant versions de documents prèvies a la publicació en una revista o a les actes d'un congrés.

L'objectiu d'E-Prints UPC és augmentar la visibilitat i l'accessibilitat d'aquests documents, així com garantir la seva preservació. Els membres de la UPC interessats a dipositar documents en accés obert, si us plau contacteu amb: Info.Biblioteques@upc.edu

Comunitats a E-prints UPC

- [Aeronàutica i espacial](#) [65]
- [Arquitectura](#) [302]
- [Automàtica, robòtica i visió](#) [230]
- [Ciències de la salut](#) [0]
- [Ciències de la visió](#) [12]

Accés a la producció científica de la UPC

Fànx Doc facilita l'accés a les referències de la producció científica de la UPC.

UPCommons dona accés a tots els dipòsits oberts de la UPC.

Fig. 1

UPCommons
Portal d'accés obert al coneixement de la UPC

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA

Pàgina principal | Llistar continguts | Cerca avançada | Com participar-hi

Català Castellano English

UPCommons, el portal d'accés obert al coneixement de la UPC, està format pel conjunt de dipòsits institucionals oberts de la UPC i té com a missió garantir la preservació de la producció docent i de recerca científicotècnica de la Universitat, maximitzant-ne la visibilitat i, consegüentment, incrementant-ne l'impacte en la docència i la recerca de tot el món.

Dipòsits oberts de la UPC

Docència

Materials docents UPC - UPOpenCourseware
El Dipòsit de Materials Docents (UPOpenCourseware) té com a missió oferir a la comunitat una biblioteca digital especialitzada en materials docents generats en les seves activitats docents pels professors i estudiants de la UPC.

Treballs acadèmics UPC [2355]
Aquest dipòsit institucional allotja els treballs acadèmics finals (projectes/treballs final de carrera, tesines, proves de conyunt, ...) elaborats pels estudiants de la Universitat amb la finalitat d'augmentar la seva visibilitat i de fer-los accessibles i preservables.

Accés a tots els continguts

Llistar els continguts:
Podeu llistar els continguts dels diferents dipòsits oberts de la UPC a partir de:

- [Títol](#)
- [Autor](#)
- [Altres contribucions](#)
- [Matèria](#)
- [Àrees temàtiques de la UPC](#)

Cercar els continguts:
Podeu cercar els continguts de tots els dipòsits seleccionant l'opció que us interessi i introduint-hi una paraula clau.

Cadascun dels dipòsits inclou altres possibilitats més específiques, d'acord amb la naturalesa de les seves

Com participar-hi?

Si sou membre de la UPC i esteu interessat/interessada a dipositar en accés obert els vostres documents en qualsevol dels dipòsits del Servei de Biblioteques i

Fig. 2

1.4. Interoperabilitat entre els 3 sistemes

Entre l'E-prints i Fènix, les referències bibliogràfiques de les publicacions de recerca (articles de revista, comunicacions de congressos, reports i concursos d'arquitectura) dipositades a E-prints eren traspassades automàticament a Fènix. Per tant, l'investigador només havia d'introduir una vegada el document al dipòsit, i després la seva referència s'incorporava automàticament a Fènix.

Posteriorment, i des de Fènix a FènixDoc, la informació dels Grups de Recerca i les referències bibliogràfiques introduïdes a Fènix es mostraven automàticament a FènixDoc, i per tant eren accessibles per Internet. La informació de la referència es podia ampliar mitjançant el document en text complet (si la biblioteca tenia subscripta la versió electrònica del document o si aquest estava en accés obert a Internet).

- Plataforma web
- Dipòsit obert de publicacions científiques
- Gestionada pel Servei de Biblioteques i Documentació (SBD)
- Alimentada pels investigadors i complementada pels bibliotecaris

- Base de dades accés restringit
- Gestionada per l'Oficina Tècnica de Recerca, Desenvolupament i Innovació (OTRDI)
- Alimentada automàticament per altres sistemes d'informació de la UPC i pels investigadors o personal de suport de les unitats bàsiques

E-prints UPC
<https://e-prints.upc.edu/>

- Text complet dels documents: preprints, postprints i documents que no es publiquen pels canals convencionals

Traspàs automàtic de les referències

Fènix

- Referències bibliogràfiques
- Catàleg de Grups de Recerca existents a la UPC

Traspàs automàtic setmanal de totes les referències i relació de Grups de Recerca

UPCommons
<https://upcommons.upc.edu/>

- Accés a tots els continguts dels diferents dipòsits oberts de la UPC, entre els quals està E-prints UPC

FènixDoc

- Referències bibliogràfiques
- Accés al text complet si la biblioteca el subscriu o si està disponible en accés obert
- Informació sobre els grups de recerca, les unitats bàsiques i els investigadors
- Enllaç SFX: ampliació de la informació sobre les publicacions referenciades: factor d'impacte, ISSN, etc.

- Plataforma web
- Gestionada per l'SBD
- No s'alimenta directament

- Plataforma web
- Gestionada per l'OTRDI i l'SBD
- No s'alimenta directament

1.5. Projecte Emplena

A inicis del mes de març del 2008, l'OTRDI (CTT) va iniciar la primera fase del Projecte Emplena.

Aquest Projecte, creat per donar suport al PDI, oferia el servei de revisió del Currículum Vitae del PDI de la UPC a Fènix per tal de disposar de totes les dades completes i normalitzades quan s'implementés el Currículum Vitae Normalizado i el DRAC. El CVN és el format en que s'han de presentar els currículums a les convocatòries de projectes de R+D+I del Ministerio de Ciencia e Innovación i de la resta d'organismes finançadors de l'Estat Espanyol.

La segona fase es va iniciar al març de 2009, quan es va obrir una nova convocatòria amb els mateixos objectius i que s'adreçava a tot el PDI que fins ara no havia participat en el projecte Emplena. Aquesta vegada el suport va ser assumit pel Servei de Biblioteques i Documentació que va revisar i normalitzar les dades no bibliogràfiques: dades personals, projectes d'I+D finançats, patents, estades a centres estrangers, etc., i les publicacions: articles de revista, participacions a congressos, reports de recerca, etc.

2. DRAC: el Descriptor de la Recerca i l'Activitat Acadèmica

Davant les principals limitacions de Fènix (obsolescència tecnològica, aplicatiu no amigable, part web que permetia l'entrada de dades però no la modificació d'informació, etc.) l'abril de 2007 s'inicià el projecte DRAC, sota la direcció del vicerector de Política Universitària, del vicerector de Recerca i Innovació i del vicerector de Docència i Estudiantat.

2.1 Tria de programaris

El 1996 va ser l'any de posada en explotació de Fènix; aquest programari va estar desenvolupat per tècnics informàtics de les següents universitats: Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), Universitat Pompeu Fabra (UPF), Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) i Universitat de Girona (UdG). Juntament amb un altre aplicatiu *in-house*, el GREC, utilitzat per institucions com la Universitat de Barcelona (UB) i la Universitat de Lleida (UdL). Aquests foren els aplicatius usats en la dècada dels 90 per a donar suport a la gestió de la recerca de les universitats catalanes.

Al inici del projecte DRAC es van establir contactes amb la UPF i la UAB; aquestes van confirmar que cada universitat havia desenvolupat mòduls propis en relació al software inicial creat conjuntament. Això feia difícil un nou esforç col·laboratiu en aquesta línia, i fou per aquest motiu que, al 2007, la UPC va prendre la decisió de desenvolupar un nou aplicatiu propi, d'acord amb les necessitats internes i externes del moment i aprofitant l'oportunitat que UPCnet fos el soci tecnològic del que havia de ser el nou gestor de la recerca de la UPC.

Pel que fa al programari per a la creació del dipòsit institucional es van estudiar diferents softwares de codi lliure com l'E-Pprints (<http://www.eprints.org/software/>), Fedora (<http://www.fedora-commons.org/>) i DSpace (<http://www.dspace.org/>). Després d'un anàlisi de les prestacions i requisits tècnics de cadascun d'aquests programaris així com de les necessitats dels documents a dipositar/publicar, es va decidir crear el repositori institucional basat en DSpace.

2.2. Principals utilitats i objectius

Amb la posada en marxa de l'aplicatiu s'ha permès la gestió del currículum del professorat i personal investigador, la gestió del catàleg dels grups de recerca i grups de recerca acreditats, l'elaboració de les memòries de les unitats bàsiques i dels grups de recerca, el càlcul dels punts per activitats de recerca (PAR) i la difusió de l'activitat acadèmica de la UPC.

A més s'han assolit els següents objectius:

- Millorar els serveis i processos de gestió de la informació de l'activitat del PDI
 - o Centrats en el PDI
 - o Elaboració del Currículum Vitae Normalizado (CVN)
 - o Accessibilitat via web minimitzant esforços d'actualització i gestió de la informació
 - o Interoperabilitat amb altres sistemes d'informació (introducció/càrrega automàtica de dades des d'altres sistemes d'informació tant interns com externs a la UPC)
- Facilitar i incrementar la valoració de la Recerca
- Potenciar la visibilitat de la Recerca

2.3. Intranet de DRAC

La intranet de DRAC: <https://drac.upc.edu/info> (Fig. 3) és la web on es troba tota la informació sobre el funcionament del DRAC, les notícies relacionades amb l'aplicació, i l'accés directe a l'aplicatiu.

inici • mapa del lloc • contacte • cerca avançada CERCA

DRAC. Descripteur de la Recerca i l'Activitat Acadèmica de la UPC

Accés a DRAC
A les 16:00 s'ha restablert l'accés a DRAC.

Contacte
Per a més informació sobre DRAC pot consultar aquesta Intranet de Suport o bé dirigir-se al Suport DRAC: obrint un tiquet a través de <https://drac.upc.edu/suport>, al telèfon 34034, 93 4134034 o bé a l'adreça Support.DRAC@upc.edu.

Notícies RSS

Important: el dia 4 de febrer tanquem l'accés a DRAC
02/02/2010

Versions de DRAC durant l'any 2010
24/01/2010

Fig. 3

2.4. Model d'integració DRAC i E-Prints UPC

Inicialment es va plantejar el model d'integració entre DRAC i E-prints en el qual els bibliotecaris no haguessin de entrar a DRAC per revisar les publicacions introduïdes pel professorat sinó que aquesta revisió es fes únicament a E-prints i després retornés la informació revisada a DRAC.

Per facilitar el desenvolupament, donat la dificultat tecnològica en desenvolupar el model inicial, es va optar per modificar el model passant a que la revisió de metadades de nivell mínim, es fes directament a DRAC, per després traspasar-les a E-prints UPC.

Tant la gestió dels arxius introduïts com la gestió de les llicències pròpies d'E-Prints i la part del procés de revisió/indexació i ampliació de metadades pròpies del dipòsit es fan directament al dipòsit.

2.4.1. Descripció del model

Aquest model d'integració té dues parts bàsiques, en funció dels actors que intervenen.

2.4.1.1 Entrada de la publicació

La tramesa d'un document en el DRAC només es pot dur a terme pel PDI o PAS de suport (en casos puntuals, també pels administradors). A diferència dels procediments de treball que es feien a l'E-Prints, a DRAC el bibliotecari només intervé en el procés de revisió de qualitat de les dades introduïdes, i de la posterior ampliació de les metadadades i publicació definitiva a l'E-Prints.

El professor, un cop ha afegit les dades mínimes a DRAC, pot facilitar els corresponents arxius de la següent manera:

- a) Inclusió de la URL o DOI de la revista o altra web on s'hagi publicat el document a DRAC
- b) Càrrega de l'arxiu/s del document (dipositats a E-prints des de DRAC)

Tanmateix, quan l'autor tramet els arxius (fig. 4), aquest disposa de la casella "Notes de l'autor" on pot afegir aquella informació que consideri rellevant per al dipòsit dels mateixos:

- Motius de confidencialitat pels quals només es poden publicar les dades bibliogràfiques del document sense el text complet (amb ocultació del/s fitxer/s)
- Paraules clau/matèries descriptives del contingut de l'obra
- Altres

Tramesa: Carregar un arxiu

Sisplau introduiu el nom del fitxer corresponent a l'ítem. Si cliqueu sobre "Examinar", apareixerà una nova finestra on podrà localitzar i seleccionar el fitxer. [Més ajuda...](#)

Sisplau tingueu en compte que E-prints UPC pot preservar el contingut d'alguns tipus de fitxers millor que d'altres. [La informació sobre els tipus de fitxers i els nivells de suport estan disponibles.](#)

Arxiu del document:

Introduiu una breu descripció del contingut del fitxer, per exemple "Article principal".

Descripció de l'arxiu:

Introduiu qualsevol informació que considereu rellevant per al dipòsit de l'obra:

- **Motius de confidencialitat** pels quals només es poden publicar les dades bibliogràfiques del document sense el text complet (amb ocultació del/s fitxer/s)
- Paraules clau/matèries descriptives del contingut de l'obra
- Altres

Notes de l'autor:

Fig. 4

Així doncs, les funcions del PDI/PAS de suport són:

- incloure les metadades mínimes per salvar una nova activitat
- afegir el/s arxiu/s a l'E-Prints (o incloure URL web o DOI per a localitzar-los)
- atorgar la llicència de publicació
- un cop s'ha acceptat la seva tramesa no pot esborrar cap arxiu

2.4.1.2. Revisió de les publicacions

Un cop entrada la publicació per part del PDI o PAS de suport passarà a estar pendent de revisió.

Els bibliotecaris de les diferents Escoles/Campus de la UPC tenen assignats, en funció de cada especialitat, una sèrie d'unitats bàsiques (Fig. 5), de tal manera que quan un PDI o PAS de suport dóna d'alta una activitat a DRAC aquesta apareix al perfil d'un grup de revisors de qualitat que la revisen/validen per finalment publicar-la a l'E-Prints.

UPC **drac** Descripteur de la Recerca i l'Activitat Acadèmica yolanda.cacho | [Ajuda](#) | [Desconnexió](#)

INICI **ACTIVITATS** **CURRÍCULUM** **UNITATS/GRUP DE RECERCA** **ALTRES CONSULTES** **ADMINISTRACIÓ** versió 1.1

Cercar Cerca avançada

Seu a: [Inici](#)

Crear nova activitat

Crea una activitat o tria un accés directe amb les activitats més comunes:

Nova activitat

- Article en revista
- Text en actes de congrés
- Llibre
- Capítol de llibre
- Concursos d'arquitectura
- Altres documents científicotècnics

Consultar activitats

Fes una consulta d'activitats ja creades o

Totes les activitats pendents de revisió de qualitat [Veure darreres](#)

Primer Anterior 17 de 313 Següent Últim

Activitat	Creador	UB 1	UB 2	Creació
Congressos, cursos i altres esdeveniments > Assistència a curs o seminari DRAC bàsic		713	860	01/02/2010
Congressos, cursos i altres esdeveniments > Presentació treballs a congressos Best Practices in Federated Identity Management		701	300	01/02/2010
Publicacions i tesis > Article en revista Promoting social network awareness: A social network monitoring system		717	240	31/01/2010
Publicacions i tesis > Edició de llibre d'actes de congrés 3er Congrés		745	390	30/01/2010

Notificacions

Últim accés

03/02/2010 15:34

Darrers canvis al CV

No s'ha afegit cap activitat des del darrer accés

[Consultar](#)

Revisió de qualitat

Hi ha 3130 activitats pendents de revisar

[Consultar](#)

Fig. 5

La revisió/validació per part del bibliotecari es fa en dues parts: des de DRAC es validen les metadades que contempla el seu model de dades, i seguidament es passa a l'E-prints (Fig. 6), on es finalitza la revisió introduint les dades pròpies d'E-prints modificant, si s'escau, les condicions d'accés als arxius i la llicència Creative Commons assignada per defecte.

E-prints UPC
UPCommons
 Portal d'accés obert al coneixement de la UPC

 UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA

Tramesa: camps a omplir pel bibliotecari

Si us plau, ompliu la següent informació sobre la tramesa. Aquells camps que no s'han marcat amb un asterisc s'han d'omplir sempre i quan la informació aparegui al document.

* Camps que cal omplir obligatòriament.

Títol	Servei d'obtenció de documents
Notes de l'autor	Document per a una petició de la BCT al SOD UPC Enviat per yolanda.cacho
Altres títols	Si el document disposa d'altres títols alternatius, els podeu introduir aquí. <input type="text"/> Afegir-ne més
Resum	Introduïu el resum (si conté fórmules introduïu el codi TEX) <input style="width: 100%; height: 40px;" type="text"/>

Fig. 6

Per tant, les funcions del bibliotecari revisor són:

- revisar i ampliar les dades introduïdes pel PDI/PAS de suport a DRAC (revisió de qualitat)
- afegir les metadades de nivell complet a l'E-Prints (matèries, resum, etc.)
- en els casos necessaris (documents publicats o pendents de publicació), consultar la política de drets d'autor i/o d'altres fonts (Sherpa Romeo, Dulcinea, etc.) per tal de dipositar la versió del document permesa pel titular dels drets d'explotació.
- indicar la versió finalment dipositada, publicar en accés obert o restringir l'accés/establir un embargament, així com no atorgar cap llicència CC o atorgar-ne una de diferent demanada per l'autor (Fig. 7).

Seleccioneu la versió de document introduït

Versió/Edició

Condicions d'accés

Seleccioneu si cal aplicar una llicència Creative Commons i quina aplicar

Llicència Creative Commons

Fig. 7

- editar registres ja publicats

2.4.2. Publicacions que entren en el circuit de revisió de qualitat

Són objecte de revisió de qualitat les següents publicacions:

- Llibre o capítol de llibre

En el cas de disposar només de la versió paper, el PDI/personal de suport portarà el llibre a la biblioteca per a ser catalogat, prèvia o posterior introducció de les dades mínimes a DRAC. Es el cas de disposar de la versió electrònica del document, hauran d'annexar el document per tal de fer efectiu el seu dipòsit a E-prints/UPCommons.

- Article de revista i Text en actes de congrés

Es pot dipositar a E-prints/UPCommons qualsevol de les següents versions:

- a) pendent acceptació (preprint)
- b) pendent publicació (postprint -- author's final draft)
- c) publicat (postprint -- published version)

- Altres documents científico-tècnics

- Concursos d'arquitectura

2.5. Política institucional d'accés obert de la UPC

Amb el nou model de comunicació científica (publicació en accés obert a Internet d'articles publicats en revistes científiques o de comunicacions presentades en congressos, seminaris, etc.) al setembre de 2009 la Comissió de Recerca del Consell de Govern va aprovar la Política Institucional d'Accés Obert de la UPC, assignant a l'SBD nous rols pel que fa l'accés, la visibilitat i la preservació de la producció acadèmica de la

Universitat a Internet.

Aquesta política farà possible que la UPC incrementi, mitjançant el compromís de l'SBD, la visibilitat, el impacte i el reconeixement de la producció acadèmica dels autors i de la mateixa Universitat, així com un millor posicionament als rànquings internacionals de la producció científica de la Universitat.

Davant aquesta situació la UPC promou l'accés obert a Internet a les publicacions acadèmiques, científiques i tècniques dels seus professors, personal investigador i estudiantat a partir de les següents accions:

- Recomanant la publicació dels resultats de la seva activitat acadèmica en revistes científiques d'accés obert i/o en dipòsits oberts d'informació reconeguts dins la comunitat científica.
- Demanant que dipositin les publicacions acadèmiques: articles de revistes, textos publicats en congressos i documents científico-tècnics (reports) en el Dipòsit Institucional *UPCommons*.
- Comprometent-se a incrementar la visibilitat i la interoperabilitat de les publicacions dipositades en el Dipòsit institucional *UPCommons* mitjançant: L'estàndard internacional de metadades Dublin Core, el Protocol OAI-PMH (Open Archives Initiative – Protocol for Metadata Harvesting), l'Identificador URN Handle i les llicències d'accés obert Creative Commons.
- Vetllant pels drets d'autor, propietat intel·lectual i el dret de confidencialitat de les publicacions dipositades en el Dipòsit Institucional *UPCommons*.
- Preservant, assegurant i mantenint l'accés perpetu a les publicacions de la producció científica allotjades en el Dipòsit Institucional *UPCommons*.

3. Conclusions

Al mes d'octubre del 2009, DRAC es va posar en explotació; es van organitzar formacions als professors i bibliotecaris usuaris de la nova eina. En aquestes sessions s'explicaven els nous processos d'introducció i revisió de les activitats de recerca. També es van fer sessions de presentació a tota la comunitat universitària donat que aquest projecte corporatiu era un projecte estratègic en l'àmbit de la recerca per a la Universitat.

Sis mesos després, un 70% del professorat així com un 60% dels bibliotecaris de la UPC ja són usuaris actius de l'aplicatiu. Encara que el nombre d'usuaris és prou important encara és massa aviat per a recollir dades d'ús i de satisfacció d'aquest nou sistema; tot i això des del primer moment de la seva explotació, tant el professorat com els bibliotecaris han valorat molt positivament disposar d'un sistema que permeti:

- una millora de la introducció de dades en el gestor de recerca de la Universitat.
- una plena integració entre dos sistemes d'informació amb finalitats complementàries.
- una millora en l'explotació/difusió de les dades gestionades (generació del currículum normalitzat, publicació en obert i elaboració de memòries per part dels departaments, els grups de recerca i la Universitat).

Finalment, i ja des del punt de vista més estrictament bibliotecari, la integració entre DRAC i E-Prints ha permès potenciar el model d'accés obert en l'àmbit de la comunicació científica de la Universitat. Això a la llarga, permetrà augmentar la transferència de coneixement i de tecnologia de la UPC de manera lliure i gratuïta a altres organitzacions públiques i privades, possibilitant que la UPC sigui més visible i valorada a nivell nacional i internacional.

Bibliografia

UPCommons: portal d'accés obert al coneixement de la UPC [en línia]. Barcelona: Universitat Politècnica de Catalunya. Servei de Biblioteques i Documentació, 2004. [Data de consulta: 1 de febrer de 2010].

Disponible a: <<http://upcommons.upc.edu/>>.

DRAC: Descriptores de la recerca i l'Activitat Acadèmica de la UPC [en línia]. Barcelona: Universitat Politècnica de Catalunya, 2009. [Data de consulta: 1 de febrer de 2010].

Disponible a: <<https://drac.upc.edu/info>>.

Política Institucional d'Accés Obert: accés, impacte i preservació de la producció acadèmica de la UPC a Internet [en línia]. Barcelona: Universitat Politècnica de Catalunya, 2009. [Data de consulta: 1 de febrer de 2010].

Disponible a: < <http://www.upc.edu/bupc/hemeroteca/2009/b118/24-10-09.pdf>>

Creative Commons España. *Licencias* [en línia]. [Consulta: 1 de febrer de 2010].

Disponible a: <<http://creativecommons.org/choose/?lang=es>>.

Informacions 225 [en línia]. Barcelona: **Universitat Politècnica de Catalunya. Oficina de mitjans de comunicació, 2009. [Data de consulta: 1 de febrer de 2010].**

Disponible a:

<<http://www.upc.edu/saladeprensa/informacio/revista-informacions/informacions-225-deseembre>>.